



سبب الفعاری من الرقص



مجموعه کتابهای کار علوی

مطالعات اجتماعی ششم دبستان

مؤلف: مریم طاهری سُهی

ناظر علمی: نکیسا رحمانی

سخرناشیر

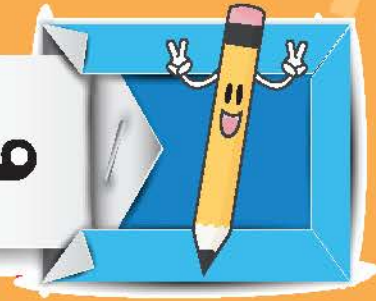
مطالعات اجتماعی در میان برنامه‌های درسی یکی از حوزه‌های یادگیری اساسی است که در بیشتر کشورهای دنیا آموزش داده می‌شود. این کتاب به موازات لزوم پاسخگویی به نیازهای نو در عرصه‌ی آموزش و تربیت اجتماعی با نگاهی نو تنظیم و تدوین شده است.

مطالعات اجتماعی یک حوزه‌ی یادگیری بین رشته‌ای است که از مفاهیم رشته‌های علمی گوناگون شامل جغرافیا، تاریخ، اقتصاد، علوم سیاسی، جامعه‌شناسی، آموزش‌های مدنی، مطالعات شهروندی و زیست‌محیطی، دین و اخلاق بهره می‌گیرد. این کتاب می‌کوشد تا از طریق آموزش برخی دانش‌ها، مهارت و صلاحیت‌های موردنیاز، دانش‌آموزان را برای داشتن نقشی کارآمد و شایسته در زندگی فردی و اجتماعی آماده کنید.

سربلند و پاینده باشید



مقدمه



به نام ایزد دانا

خداوند را شاکرم که توفیق جمع آوری و تدوین این کتاب را در راستای طرح تحول آموزش و پرورش با دقت نظر نسبت به موقعیت و دغدغه‌های دانش‌آموزان و اولیای ایشان تألیف نموده‌ام. در تهیه و تنظیم این کتاب هدف‌های کتاب درسی به‌طور کامل رعایت شده است. گوناگونی سؤال‌ها و فعالیت‌ها و ممارست در آن‌ها سطح اطلاع و آگاهی دانش‌آموزان را نسبت به جامعه و محیط پیرامون خود، ارتقا بخشیده و برای پرورش مهارت‌ها و افزایش خلاقیت و توانایی ذهنی دانش‌آموزان مورد استفاده قرار می‌گیرد.

در این کتاب سعی شده:

۱. درس‌نامه‌ها مختصر و مفید باشند.

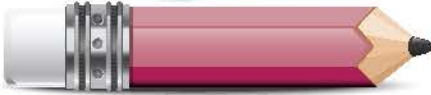
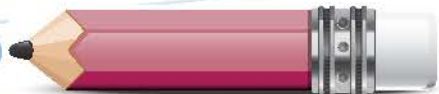
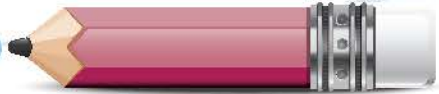
۲. علاوه بر وجود تمرین‌ها و مثال‌های جامع و مناسب، مطالب اضافی و خسته‌کننده پرهیز شود.

۳. ارزشیابی‌های پیشنهادی با توجه به استانداردهای موردنظر مراجع آموزش و پرورش کشور و ارزیابی‌کننده واقعی در این راستا باشند.

ضمن قدردانی از کلیه‌ی کسانی که مرا در این امر یاری نموده‌اند، امیدوارم این کتاب بتواند راه یادگیری و شناخت را برای دانش‌آموزان عزیز هموار سازد.

تقدیر به تمامی
بچه‌های ایران زمین



۷	دوستان ما	فصل ۱	
۲۰	تصمیم‌گیری	فصل ۲	
۳۲	کشاورزی در ایران	فصل ۳	
۴۹	ایران و منابع انرژی	فصل ۴	
۶۵	پیشرفت علوم و فنون در دوره‌ی اسلامی	فصل ۵	
۸۰	سفری به اصفهان	فصل ۶	
۹۴	اوقات فراغت	فصل ۷	
۱۱۰	پوشاک ما	فصل ۸	
۱۲۵	دریاهای ایران	فصل ۹	
۱۴۰	ایران و همسایگان	فصل ۱۰	
۱۵۵	ایستادگی در برابر بیگانگان	فصل ۱۱	
۱۷۰	آزادی خرمشهر	فصل ۱۲	
۱۸۵	ارزشیابی	بخش پایانی	

فصل اول



دوستان ما

درس اول



دوستی

درس دوم



آداب دوستی

درس اول



دوستی

اهداف:

دوستی به عنوان یک نیاز

۱

اهمیت دوستی

۲

انتخاب دوست به عنوان یک موضوع مهم

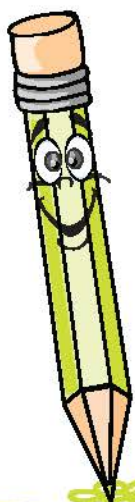
۳

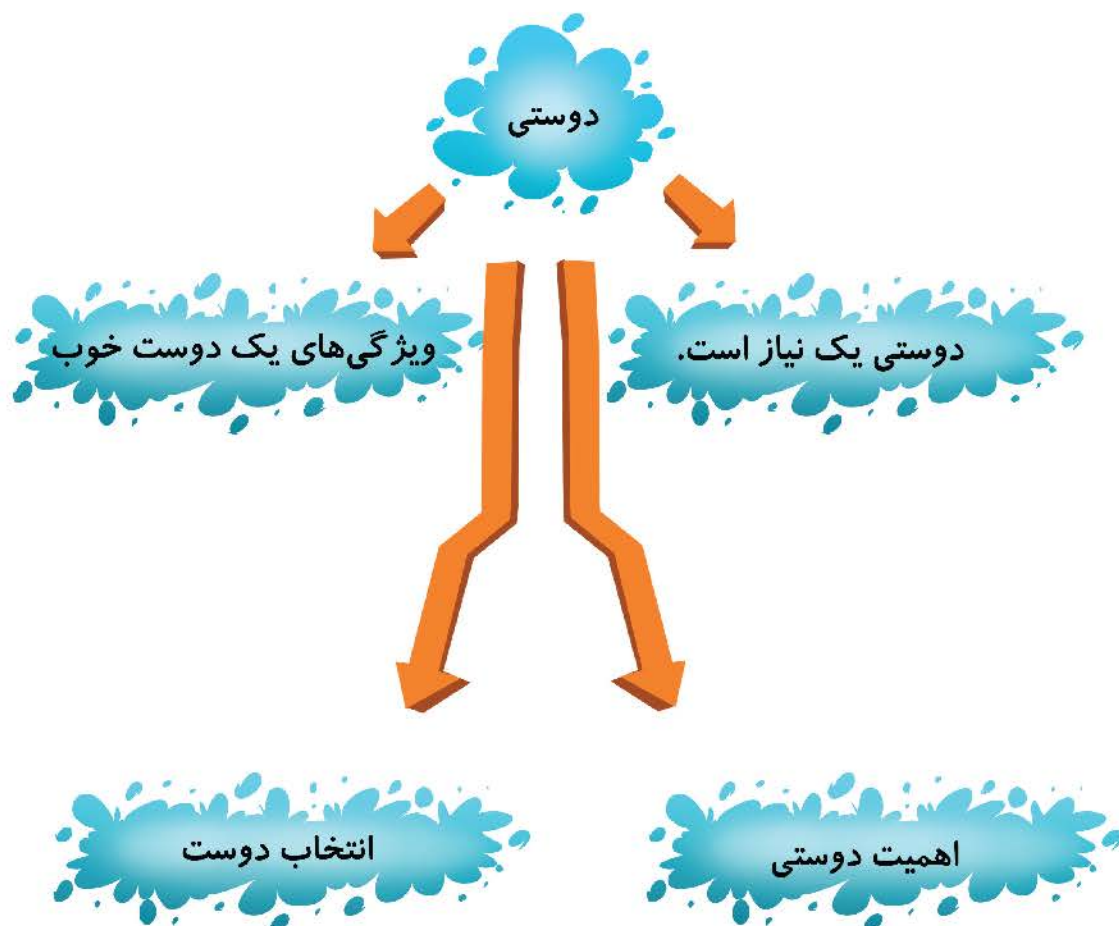
ویژگی های دوست خوب

۴

سخن بزرگان و پیشوایان دینی درباره ی دوستی

۵



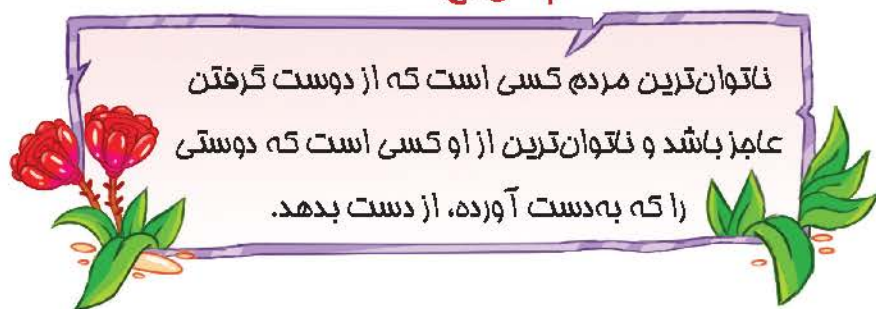




با توجه به اجتماعی بودن انسان‌ها، نیاز به دوستی یکی از موضوعات مهم می‌باشد. انسان‌ها از همنشینی با دوستان خود لذت می‌برند و می‌توانند در شادی‌ها و غم‌ها شریک یکدیگر شوند، همچنین دوستان خوب می‌توانند راهنمای ما در مشکلات زندگی ما باشند و از هم صحبتی با آن‌ها مطالب باارزش می‌آموزیم و می‌توانیم این مطالب را در زندگی به کار ببریم که باعث پیشرفت در زندگی‌مان بشود.



امام علی (ع)





هرکسی شایستگی دوستی را ندارد، ما باید دقت لازم را در انتخاب دوست خوب داشته باشیم و به سفارشات بزرگان دینمان و هم‌چنین نصایح پدر و مادر و بزرگ‌ترهایمان گوش فرا دهیم.



می‌دانیم که اخلاق و رفتار دوستان در ما و زندگی ما تأثیر می‌گذارد و ما نیز تأثیراتی بر دوستان خود داریم. بدون شک یکی از عوامل سازنده‌ی شخصیت انسان، هم‌نشین و دوست است و انسان بخشی از افکار و صفات اخلاقی خود را از طریق دوستانش می‌گیرد. پس مواظب باشیم تا در انتخاب دوست خوب، زمان صرف کنیم.





تمرین



الف) موارد نادرست را تشخیص دهید و به صورت درست بنویسید.

۱. انسان، موجودی اجتماعی است.
۲. تنهایی برای انسان، احساس خوشایندی است.
۳. در سرشت ما میل به برقراری ارتباط با یکدیگر وجود دارد.
۴. تنهایی، از همنشین خوب بهتر است.

ب) موارد مرتبط در ستون (۱) را به ستون (۲) وصل کنید.

- | | |
|---|--|
| <p>(۲)</p> <p>سخن چین</p> <p>نیکوکار</p> <p>عقل</p> | <p>(۱)</p> <p>۱. دوستی با این افراد توصیه شده است.</p> <p>۲. هرکس که ادب ندارد هم ندارد.</p> |
|---|--|

پ) جای خالی را با کلمات مناسب پر کنید.

۱. انسان‌ها از همنشینی با یکدیگر می‌توانند در و شریک یکدیگر باشند.
۲. دوست خوب با شما و یکرنگ است.
۳. بنا به گفته پیامبر اسلام (ص) از دوستی با افراد دروغگو، و سخن‌چین دوری کنید.

ت) پاسخ صحیح را با علامت (*) مشخص کنید.

۱. طبق سخن حضرت علی (ع) که در کتاب درسی آمده: دوست خوب چه ویژگی ندارد؟
 - (۱) صادق و یکرنگ است. ☐
 - (۲) خوش‌اخلاق و باادب است. ☐
 - (۳) ثروتمند است. ☐
 - (۴) خیرخواه است. ☐
۲. چرا باید در انتخاب دوست بسیار دقت کنیم؟
 - (۱) زیرا در سرنوشت ما تأثیر می‌گذارد. ☐
 - (۲) زیرا همنشین بد، ما را از هدف‌هایمان دور می‌کند. ☐
 - (۳) گاه ممکن است یک دوست، موجب سرشکستگی دوست خود شود. ☐
 - (۴) همه موارد ☐

۳. خداوند کدام مورد را در سرشت ما انسان‌ها قرار نداده است؟

- (۱) میل به محبت کردن ☐
- (۲) نیاز به برقراری ارتباط ☐
- (۳) میل به بخل و حسادت ☐
- (۴) میل به محبت دیدن ☐





ث) به سوالات زیر پاسخ بدهید.

۱. مفهوم شعر زیر به چه چیزی اشاره می‌کند؟
«تو اول بگو با کیان زیستی / من آن‌گه بگویم که تو کیستی؟»

۲. چگونه دوستانمان را انتخاب کنیم؟

۳. سه مورد از فواید دوستی را بنویسید.

.....

۴. محمد و حسین با هم دوست هستند. محمد گاهی پشت سر دوستش با حسین حرف می‌زند و از او عیب‌جویی می‌کند. به نظر شما حسین در این موقعیت باید با محمد چه رفتاری داشته باشد که هم بتواند به او بفهماند که کار درستی نمی‌کند و هم دوستش از او نرنجد؟

.....

۵. نام یکی از دوستانتان را که از خیلی پیش‌ترها به‌عنوان اولین دوستان شما بوده‌اند، بر روی سطر زیر یادداشت کنید و بنویسید که چه ویژگی‌های خوبی در او دیده‌اید؟ و آیا ویژگی منفی هم داشته است؟

نام اولین دوست:

ویژگی خوب:

ویژگی بد:

ج) فعالیت عملکردی



تا به حال شده بخواهید صمیمی‌ترین دوست خود را با خواندن شعری یا بیان مطلبی خوشحال کنید؟ شما می‌توانید یک کارت پستال برای او با مقوا و کاغذ رنگی درست کنید و در آن یک قطعه شعر زیبا درباره‌ی دوست یا یک مطلب زیبا بنویسید؛ پس هرچه زودتر دوست صمیمی‌تان را خوشحال کنید.

.....

.....

.....

.....

.....



درس دوم



آداب دوستی

اهداف:

۱ چگونگی رفتار ما با دوستانمان

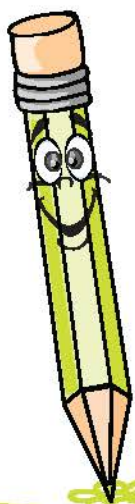
۱

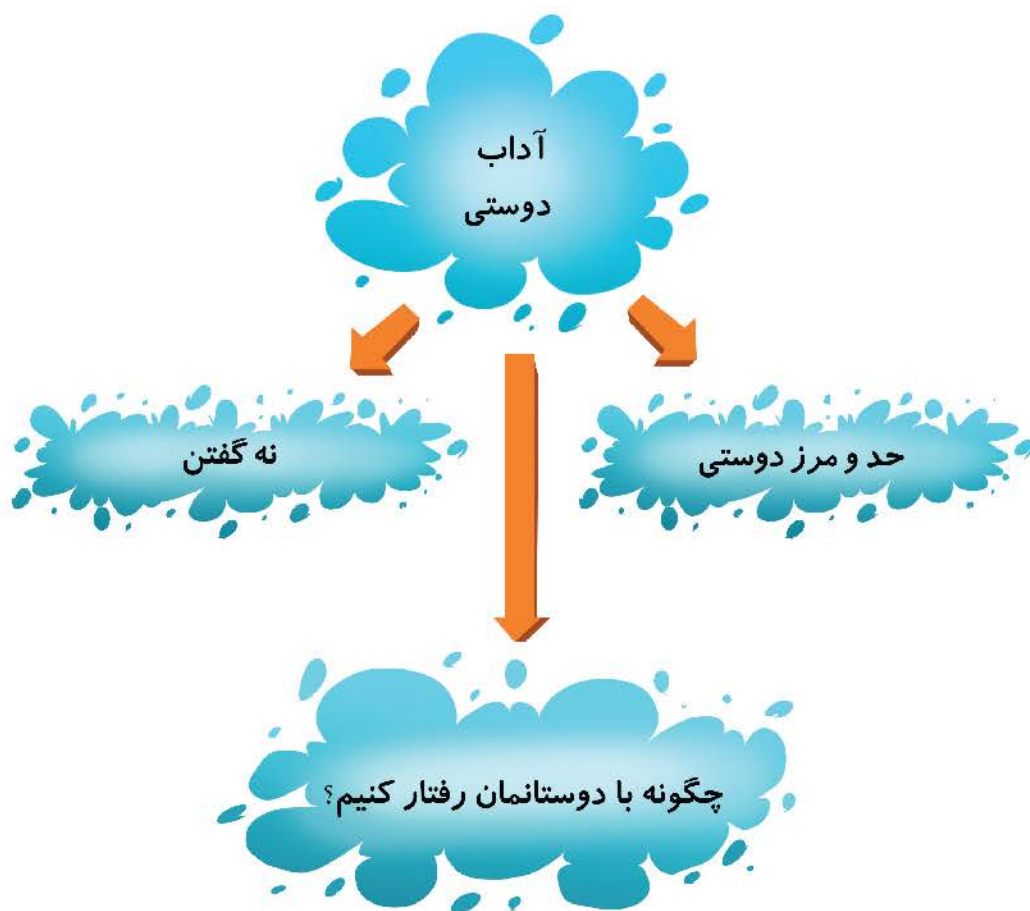
۲ حد و مرز دوستی

۲

۳ نه گفتن!

۳







دوستانه



۱۶

در آداب دوستی توجه به نکاتی دارای اهمیت بسیار می‌باشد. این نکات عبارتند از: وفادار بودن به دوستی، به زحمت نینداختن دوستانمان برای خواسته‌های خود، عیب‌جویی نکردن، گذشت کردن در برابر خطای دوستانمان، رعایت احترام در حق یکدیگر و احساس همدردی و خیرخواهی داشتن. اما دوستی دارای مرزی می‌باشد که ما باید آن را حفظ کنیم تا با دوستی‌های افراطی موجب برهم زدن آرامش خود و دیگران و همچنین خانواده‌مان نشویم.

نکته

نکته مهم در ارتباطات دوستانه، قدرت «نه گفتن» می‌باشد. ما باید این مهارت را در خود تقویت کنیم که به راحتی و با احترام، به خواسته‌های نابه‌جای دوستان نه بگوییم.

دوستی نیز مانند دیگر مفاهیم اخلاقی دارای شرایط و آداب خاصی است که اکنون مواردی را ذکر می‌کنیم:

۱ رعایت صداقت در دوستی: راستگویی امر مهمی در دوستی

با افراد است. چرا که باعث آرامش روحی در فرد می‌شود.



۲ احترام به دوست: رعایت احترام از دیگر آداب و شرایط

دوستی است. چرا که افراد در نتیجه دوستی، نسبت به همدیگر حقوقی پیدا می‌کنند که باید به این حقوق احترام بگذارند.

